

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 488/06
17.10.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužioca AA, protiv tužene BB, čiji je punomoćnik BV advokat, radi utvrđenja ništavosti ugovora, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kraljevu Gž.br.1021/05 od 3.11.2005. godine, u sednici održanoj na dan 17.10.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužene izjavljena protiv presude Okružnog suda u Kraljevu Gž.br.1021/05 od 3.11.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Kraljevu Gž.br.1021/05 od 3.11.2005. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužene i potvrđena presuda Opštinskog suda u Kraljevu P.br.1682/04 od 4.4.2005. godine kojom je stavom prvim, odbijen tužbeni zahtev tužioca da se raskine ugovor o poklonu zaključen pred Opštinskim sudom u Kraljevu Ov.br.177/02 od 17.1.2002. godine između tužioca kao poklonodavca i tužene kao poklonoprimca, kojom je stavom drugim, utvrđeno da je ništav ugovor bliže opisan u stavu prvom izreke, i obavezana tužena da tužiocu preda poslovnu prostoriju – VV ispražnjen od lica u stvari, u svojinu i državinu, kojom je stavom trećim, utvrđeno da je tužilac vlasnik motornog putničkog vozila GG, registarske oznake ___ što je tužena dužna priznati i predati tužiocu navedeno vozilo u svojinu i državinu i tužiocu dozvoliti da ovo vozilo registruje na svoje ime, i kojom je stavom četvrtim izreke, obavezana tužena da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka.

Protiv pravosnažne presude donete u drugom stepenu blagovremeno je izjavila reviziju tužena pobijajući je zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost pobijane presude na osnovu ovlašćenja iz čl. 399. ZPP, ("Službeni glasnik RS",125/2004), Vrhovni sud je našao da revizija tužene nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 361. st. 2. tač. 9. ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a ni bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 12. ZPP, na čije postojanje tužena ukazuje u reviziji, jer nižestepene presude sadrže jasne i potpune razloge o odlučnim činjenicama, izreke presuda nisu protivurečne razlozima i izvedenim dokazima, a u pobijanoj presudi ocenjeni su žalbeni navodi tužene koji su od odlučnog značaja.

Razlozi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava nisu osnovani.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je dana 17.1.2002. godine zaključio kao poklonodavac sa tuženom kao poklonoprimcem ugovor o poklonu kojim je poslovni prostor VV koji je prethodno ugovorom o kupoprodaji od __. godine kupio i preneo tuženoj bez ikakve naknade uz obavezu tužene da ovaj poslovni prostor ne može da proda, pokloni ili na bilo koji način otuđi za života poklonodavca. Vozilo marke GG takođe je kupljeno od tužiočevih novčanih sredstava kao njegova posebna imovina i tuženoj je tužilac ovaj automobil poklonio usmenim ugovorom o poklonu. Kod tužioca je motiv za zaključenje ugovora o poklonu, čiji je predmet nepokretnost znatnije vrednosti, kao i putničko vozilo da sa tuženom zasnjuje zajednicu života i da u toj zajednici parnične stranke zajednički koriste i ostvaruju prihode od lokala, a da se tužena služi putničkim vozilom u vezi sa poslovanjem lokala. Stranke su postigle dogovor da tužena živi u kući tužioca, ali do ove zajednice nije došlo voljom tužene, zbog čega se motiv za zaključenje ugovora o poklonu nije ostvario. Automobil je tužilac kupio od svoje posebne imovine i usmenim ugovorom o poklonu preneo tuženoj, ali i za zaključenje ovog ugovora o poklonu tužiočev motiv je bio da sa tuženom zasnjuje zajednicu života. Kako do zasnivanja zajednice života sa tuženom nije došlo voljom tužene, tako se motiv za zaključenje i ovog ugovora o poklonu nije ostvario.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno je i po oceni Vrhovnog suda, primenjeno materijalno pravo kada je utvrđeno da ugovor o poklonu nepokretnosti i putničkog automobila ne proizvodi pravno dejstvo, odnosno da je ništav u smislu čl. 52. Zakona o obligacionim odnosima.

Ugovor o poklonu nije regulisan odredbama Zakona o obligacionim odnosima, pa se u odnosu na njega primenjuju pravna pravila iz paragrafa 561. Srpskog građanskog zakonika koji se primenjuje shodno Zakonu o nevažnosti pravnih propisa donetih pre 6. aprila 1941. godine i za vreme neprijateljske okupacije. Ugovor o poklonu je ugovor kojim poklonodavac daje ili obećava poklonoprimcu besplatno i dobrovoljno neku imovinsku vrednost, a poklonoprimac to prihvata ili prima. Za ovaj ugovor je bitno da postoji sporazum između

poklonodavca i poklonoprimca o predmetu poklona i volja da se taj predmet pokloni odnosno primi kao poklon. Karakteristika ovog ugovora je u tome što postoji besplatnost poklanjanja, odnosno što poklonodavac izvršenjem poklona ne dobija pravo na protiv činidbu i što takvu činidbu izvršava dobrovoljno. Bitni elementi ugovora o poklonu su predmet i namera – volja da se poklon učini, a pobuda za zaključenje ugovora ulazi u sam osnov ugovora. Kako je tužiočeva pobuda za zaključenje ugovora o poklonu bila da sa tuženom zasnuje zajednicu života i da u toj zajednici ostvaruju prihode u poslovnom prostoru i da im automobil služi za ostvarenje tih prihoda, i kako se prema utvrđenom činjeničnom stanju ta pobuda nije ostvarila, to je ugovor ostao bez osnova pa je tako ništav u smislu odredbe čl. 52. Zakona o obligacionim odnosima, kako su to pravilno zaključili nižestepeni sudovi. Bez obzira što je odredbom čl. 53. st. 1. Zakona o obligacionim odnosima propisano da pobude iz kojih je ugovor zaključen ne utiču na njegovu punovažnost, kod ugovora bez naknade, što je ugovor o poklonu, pobuda utiče ako se na nju poziva stranka koja za svoje davanje ne prima nikakvo suprotno davanje (poklonodavac). Prema tome, ne bi bilo pravedno da se greška u pobudi kod poklonodavca ne uzme u obzir jer je ona i opredelila poklonodavca da poklon učini. Zbog toga pobuda ulazi u osnov ugovora i kada se ne ostvari otpada i sam osnov ugovora, zbog čega je ugovor u smislu čl. 52. Zakona o obligacionim odnosima ništav. Kako je prema utvrđenom činjeničnom stanju, pobuda zbog koje je tužilac sa tuženom zaključio ugovor o poklonu otpala, jer tužena sa tužiocem nije zasnovala zajednicu života niti se o njemu starala, to je pravilno usvojen tužbeni zahtev i utvrđeno da ugovor o poklonu ne proizvodi pravno dejstvo.

Pravilna je odluka nižestepenih sudova kojom je odbijen tužbeni zahtev tužioca za raskid ugovora o poklonu jer, kako je napred navedeno, ugovor o poklonu je ništav a ništavi ugovori se ne mogu raskidati. Raskidati se mogu samo punovažni ugovori.

Na osnovu izloženog, Vrhovni sud je odbio kao neosnovanu reviziju tužene i odlučio kao u izreci primenom čl. 405. ZPP.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd